

STRANDA KOMMUNE
Øyna 13
6200 STRANDA

Saksbehandlar, innvalstelefon
Guro Gjenstad, 71 25 84 29

Stranda kommune - tilsynsrapport 2021.314.I.SFMR

Denne rapporten handlar om resultatet frå eit tilsyn som blei gjennomført digitalt 09.06.2021 med Stranda kommune. Tema for tilsynet var kommunen som myndigheit for forsøpling og forureina grunn. Det blei halde slutt møte 18.06.2021 der Statsforvaltaren sine funn blei gjennomgått. Rapporten blir rekna som endeleg dersom vi ikkje får tilbakemelding om faktiske feil innan to veker etter at den er mottatt.

Desse personane var til stades under tilsynet:

Frå Stranda kommune:

Cato Andersen, einingsleiar for næring og teknisk

Inge Teigen, brannsjef (deltok ikkje på sluttmøtet)

Roald Rekdal, byggesakshandsamar (deltok ikkje på sluttmøtet)

Inge Bjørdal, nærings sjef (deltok i ein periode og ikkje på sluttmøtet)

Frå Statsforvaltaren i Møre og Romsdal:

Christian Dahl

Guro Gjenstad

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har avdekt 2 avvik og gir 3 merknadar.

Avvika gjeld:

1. Kommunen oppdaterer ikkje databasen *Grunnforurensning*.
2. Kommunen sitt system for behandling av saker med forureina grunn, har manglar.

Avvik og merknader er nærare skildra i punkt 3 og 4 i rapporten.

Stranda kommune må før 01.10.2021 sende ei skriftleg utgreiing som viser korleis avvika er retta.

Med helsing

Christian Dahl (e.f.)
fagleiar

Guro Gjenstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

1. Informasjon om den kontrollerte verksemda

Namn: Stranda kommune	Anleggsnummer: 1525.0070.01
Bedriftsnr. for undereininga: 974617854	Eigd av (organisasjonsnr.): 974782030
Kommune: Stranda	Anleggsaktivitet: Generell offentlig administrasjon
Kontrollnummer: 2021.314.I.SFMR	

2. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet blei gjennomført som ein del av Statsforvaltaren i Møre og Romsdal si plan for 2021 om å kontrollere kommunane som forvaltarar av miljølovgevinga. Formålet med tilsynet var å vurdere om kommunen oppfyller dei krava som blir stilt til kommunen som myndigheit for forsøpling og forureina grunn.

Rapporten dreier seg om avvik og merknader som blei avdekka under tilsynet og gir inga fullstendig vurdering av korleis kommunen utøver si myndigheit.

3. Avvik

Avvik blir definert som manglande etterleving av krav fastsett i eller i medhald av lov.

Statsforvaltaren fant desse avvika:

Avvik 1

Kommunen oppdaterer ikkje databasen *Grunnforurensning*.

Avvik frå:

Forureiningsforskrifta § 2-9 fjerde ledd, jf. også matrikkelforskrifta § 61.

Kommentarar:

Databasen *Grunnforurensning* blir ikkje brukt av Stranda kommune. Det er nødvendig at alle kommunar har minst ein aktiv brukar for at basen skal kunne nyttast.

I databasen skal alle stader der det er forureining i grunnen, registrerast. Det same gjeld for stader der det er mistanke om forureining. Informasjonen skal registrerast så snart den er kjent for kommunen, og databasen skal haldast oppdatert. F.eks. må ein registrere stader med gamle avfallsdeponi, område der bilvrak og batteri eller anna farleg avfall har vore lagra på utett dekke, der det har vore brann eller der brenning av avfall har funne stad.

Kommunen manglar oversikt over område der ein mistenkjer at det er forureina grunn. Det blir vanskeleg å behandle saker etter forureiningsforskrifta kap. 2 om bygging og graving i forureina grunn så lenge databasen ikkje er i bruk.

Avvik 2

Kommunen sitt system for behandling av saker med forureina grunn, har manglar.

Avvik frå:

Forureiningsforskrifta kapittel 2.

Kommentarar:

Kommunen manglar rutinar for handtering av bygge- og gravesaker med forureina grunn.

Rutinar for bygge- og gravesaker:

- bør vere ein del av internkontrollsystemet
- skal sikre at eventuell kjent eller mistenkt forureina grunn blir inkludert i alle saker som gjeld bygging og graving
- skal samordne behandlinga etter forureiningsforskrifta med behandling av saka etter plan- og bygningslova
- skal sikre at databasen *Grunnforurensning* blir oppdatert med informasjon frå saksbehandlinga og at nye lokalitetar i databasen blir godkjende
- skal seie noko om korleis kommunen vil føre tilsyn

Kommunen opplyser at det hittil har vore behandla svært få saker etter forureiningsforskrifta kapittel 2. Kommunen har derfor ikkje gjennomført tilsyn med tiltak i forureina grunn. Tilsette som er involvert i saker som gjeld bygging og graving, må få opplæring i korleis dei skal vurdere og behandle saker etter forskrifta.

4. Merknader

Merknad blir definert som eit tilhøve som tilsynsetaten meiner er nødvendig å påpeike for å ta i vare det ytre miljøet, men som ikkje er omfatta av definisjonen for avvik.

Det blir gitt merknad for desse tilhøva:

Merknad 1

Kommunen har mangelfull dokumentasjon i saksoppfølginga når det gjeld ulovleg avfallshandtering.

Kommentarar:

Meldingar som kjem inn på telefon eller e-post direkte til ein saksbehandlar og som gjeld ulovleg handtering av avfall, blir ikkje alltid registrerte i kommunen sitt arkiv. Da blir det vanskeleg å finne eventuelle eldre hendingar på same stad, og det blir vanskeleg å sjå om kommunen har valt å ikkje gje pålegg i ei sak der nokon har bedt om det, jf. forureiningslova § 37 tredje ledd. Samtidig misser kommunen moglegheita til å sjå korleis saker har blitt løyst tidlegare.

Denne merknaden er den same som blei gitt som merknad til Stranda kommune i brevtilsynet som Statsforvaltaren gjennomførte med kommunane i 2017.

Kommunen opplyser at den vurderer om det er aktuelt å lage eit system der publikum kan melde frå via Stranda kommune sine nettsider. Dei sakene som gjeld forsøpling ved punkt for hytterenasjon, sørger kommunen for å melde vidare til ÅRIM IKS som tar seg av ryddinga.

Merknad 2

Kommunen manglar ei kartlegging av ulovleg avfallshandtering.

Kommentarar:

Kommunen avdekkjer ikkje tilhøve som gjeld ulovleg avfallshandtering via eigeninitierte tilsyn eller kartlegging av situasjonen i kommunen.

Kommunen har etter § 48 i forureiningslova ansvar for tilsyn med forureinings- og avfallssituasjonen i kommunen innan sitt myndigheitsområde. Dette omfattar avdekking av forsøpling, ulovlege avfallsplassar (typisk i form av såkalla villfyllingar og andre lagringsplassar for avfall) og brenning av avfall. Stranda kommune tar imot meldingar om ulovlege tilhøve, men har ikkje sjølv tatt initiativ til å få oversikt over tilhøva i kommunen.

Denne merknaden er den same som blei gitt som merknad til Stranda kommune i brevtilsynet som Statsforvaltaren gjennomførte med kommunane i 2017.

Merknad 3

Kommunen manglar mål og handlingsplan når det gjeld ulovleg avfallshandtering.

Kommentarar:

Eit klart mål og ein tilhøyrande handlingsplan vil gi kommunen oversikt over status på dette fagområdet og eit grunnlag for betre å kunne planlegge og gjennomføre plikter og utøve myndighet på ein systematisk måte. Ein handlingsplan bør vere politisk forankra og basert på ei kartlegging og risikovurdering av ulovleg avfallshandtering i kommunen.

Denne merknaden er den same som blei gitt som merknad til Stranda kommune i brevtilsynet som Statsforvaltaren gjennomførte med kommunane i 2017.

5. Oppfølging etter tilsynet

Stranda kommune har plikt å rette opp dei avvika som er skildra i denne rapporten så snart som mogleg. For at Statsforvaltaren i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saka, må kommunen innan 01.10.2021 sende ei skriftleg utgreiing som viser korleis avviket er retta.

Vi ber om at de sender svarbrev på e-post til sfmrpost@statsforvaltaren.no eller på papir til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde, merka med saksnummer. Saksnummeret er 2021/2545.

6. Offentlegheit

Denne rapporten vil vere tilgjengeleg for offentlegheita via postjournalen til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, jf. offentleglova.

7. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forureiningslova) med underliggende forskrifter
- *Forskrift om begrenning av forurensning* (forureiningsforskrifta)

8. Informasjon

Til informasjon er dette vedlagt:

1. Miljødirektoratet sitt faktaark M-813/2017 «Grunnforurensning – bransjer og stoffer»

Mulig forurensning i grunnen kan variere med type bransje Foto: Miljødirektoratet, Isabelle Thelin

Grunnforurensning– bransjer og stoffer

Dette er en oversikt over mulige forurensninger som kan ligge i grunnen etter ulike typer bransjevirkosomhet. Listen er ikke uttømmende og forurensning må vurderes i hvert enkelt sak.

Bransje	Mulig forurensning
Akkumulatorfabrikker	Bly, krom, nikkel, kadmium, arsen, syre
Asfaltverk/tjærevirkosomhet	PAH og fenoler, olje, løsemidler
Avfallsdeponier	Tungmetaller, klorerte og ikke-klorerte løsemidler, fenoler, olje, bromerte flammehemmere, perfluorerte forbindelser, bisfenol A osv
Bensinstasjoner	Bensin, diesel og andre oljeprodukter, BTEX, bly og andre tungmetaller, PAH, MTBE, klorerte løsemidler, glykoler
Billakkering	Metaller som bly, kadmium og krom, klorerte løsemidler og ikke-klorerte løsemidler (feks acetone og metanol), PAHer og andre tjæreprodukter, oljeprodukter som bensin, terpentin og fyringsolje
Bilverksteder	Oljeprodukter som spillolje, bensin, petroleum, terpentin og fyringsolje, metaller som sink, bly, kadmium, kobber og kvikksølv, PAHer, klorerte og ikke-klorerte løsemidler, glykoler, fenoler
Brannøvingsfelt	PFOS og andre perfluorerte forbindelser, olje, PAH, tungmetaller
Elektroteknisk industri	Tungmetaller, klorerte og ikke-klorerte løsemidler, benzen, toluen, PCB, PAHer, dioksiner, furaner, cyanider
Farmasøytisk industri	Løsemidler som toluen, benzen, heksan, formalaldehyd, klororganiske stoffer, cyanider, kvikksølv, fenoler, sink, arsen, medisinske råvarer og ferdigvarer som hormoner og antibiotika
Galvanisering	Metaller som arsen, bly, krom, kobber, nikkel, sink og kadmium, cyanider, klorerte løsemidler som trikloretylen, oljeprodukter for eksempel fyringsolje og oljeslam.

Bransje

Gartnerier

Garverier

Gassverk

Glassull/mineralull

Gruver og oppredning

Gummiproduksjon

Industri-lakkering og overflatebehandling

Kjemisk råstoffindustri

Korn- og forprodusenter

Maling-, lim- og lakkindustri

Metallurgisk industri

Oljelagre og raffinerier

Plantevernmidde- lagring og -
distribusjon

Plastindustri

Renserier

Skraphandlere og bilopphugging

Skytebaner

Småbåthavner

Skipsverft og båtslipper

Mulige forurensninger

DDT/DDE og andre plantevernmidler, olje, PCB, tungmetaller, di-
oksiner

Løsemidler, klororganiske stoffer, krom, kadmium, kobber, nikkel,
arsen, sink, kvikksølv, oljeprodukter

etanoler, tjære(PAH), cyanider, svovel, kvikksølv, benzen, toluen,
xylen

Fenoler, formalin

Tungmetaller, cyanider, aromater, olje, fenoler

Tungmetaller, cyanider, benzen, toluen, fenoler, PAH, klorerte
hydrokarboner, uorganiske og organiske S-forbindelser

Løsemidler, klororganiske stoffer, olje

Løsemidler, klororganiske stoffer, arsen, krom

Kvikksølv, kobber, sink

Klororganiske stoffer, klorerte og ikke-klorerte løsemidler, feno-
ler, arsen, krom, kobber, kadmium, bly, sink, ftalater, organiske P
-forbindelser, PCB, olje,

Tungmetaller, fluorider, cyanider, klorerte og ikke-klorerte løse-
midler, olje, PAH, PCB

Olje, BTEX, bly, PAH, MTBE, tungmetaller, klorerte løsemidler,
glykoler

Klorerte hydrokarboner, plantevernmidler, kvikksølv-, tinn og ar-
sen, fenoler, benzen, xylen

Klorerte og ikke-klorerte løsemidler, tungmetaller, cyanider, ftala-
ter, fenoler, aromater, klorerte hydrokarboner, fosfororganiske
flammehemmere

Klorerte løsemidler som trikloretylen og tetrakloretylen, freon, ol-
jeprodukter som bensin, fyringsolje og terpentin

Oljeprodukter som bensin, smøre- og hydraulikkolje, metaller som
bly, sink, kadmium, kobber, krom og nikkel, PCB, PAH, glykoler,
klorerte løsemidler

Bly, kobber, antimon, sink, PAH (leirduer)

Tinnorganiske stoffer/ TBT, tungmetaller (spesielt bly, kobber,
sink), PCB, PAH, olje, andre bunnstoff

Løsemidler, tungmetaller som arsen, bly, kadmium, kobber, krom
og kvikksølv, olje, bunnstoff som TBT, TCEP

Bransje

Sprøytemiddelproduksjon

Støperier, jern- og stålverk

Tekstilvare og impregneringsvirksomheter

Treforedling og papirindustri

Treimpregnering

Trykkerier

Tråd- og fiberproduksjon

Vulkaniseringsbedrifter

Mulige forurensninger

Løsemidler, klororganiske stoffer, pesticider, arsen, kvikksølv, krom, kobber

Kadmium, kobber, krom, arsen, nikkel, bly, sink, molybden, olje, fenoler, BTEX, klororganiske stoffer

Løsemidler, fenoler, klororganiske stoffer som PER og-PCP, krom, kadmium, nikkel, kobber, cyanider, PAH, olje, perfluorerte forbindelser, bromerte flammehemmere

Sulfater, fenoler, aromater, olje, klorerte hydrokarboner, kvikksølv, PCB

Metaller som arsen, tinn, kobber og krom, tjæreolje (kresotolje), fluor, fenoler, pentaklorfenol, PAH'er, oljeprodukter som fyringsolje

Klorerte og ikke-klorerte løsemidler, fenoler, klororganiske stoffer, bly, kobber, kvikksølv, krom, nikkel, cyanider, PAH, olje, ftalater

Tungmetaller, klorerte og ikke-klorerte løsemidler, aromater, fenoler, olje

Olje, løsemidler, klororganiske stoffer

KILDER

- SFT 720/1991
- Eirik Wærner/Miljøsanering
- NGU 2008.037/Silje Salomonsen
- Klif TA-1979/2003
- Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer- Branchebeskrivelser

LES MER HER:

www.miljostatus.no
www.miljodirektoratet.no/kjemikaliesok
www.miljodirektoratet.no